

Region Nordjylland
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø

Sundhedsstyrelsens rådgivning vedrørende Psykiatriplan 2015-2020

Region Nordjylland har d. 26. februar 2015 sendt Psykiatriplan 2015-2020 i høring med henblik på indhentning af Sundhedsstyrelsens rådgivning i overensstemmelse med § 206 stk.2 i Sundhedsloven.

Generelle kommentarer

Sundhedsstyrelsen tager i sin rådgivning udgangspunkt i Sundhedsloven og de politiske målsætninger bag denne, Sundhedsstyrelsens specialeplan 2010 samt Sundhedsstyrelsens rapporter 'Den akutte indsats i psykiatrien – planlægningsgrundlag for det regionale sundhedsvæsen' (2009), 'National strategi for psykiatri' (2009), 'Udviklingen i den børne- og ungdomspsykiatriske virksomhed' (2011).

Sundhedsstyrelsen har tidligere ydet rådgivning til Region Nordjyllands planer på psykiatriområdet og skal henvise til svar af 31. januar 2008.

Sundhedsstyrelsen finder, at Psykiatriplanen indeholder gode målsætninger og bud på indsatser. Det er dog flere steder uklart, hvordan indsatserne skal gennemføres, og hvorvidt der er konkrete aftaler om indsatsernes opstart.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at regionen anvender betegnelserne behandlingspsykiatri og socialpsykiatri. I forbindelse med arbejdet under Regeringens Udvalg om psykiatri var der bred enighed om at anvende betegnelserne den regionale psykiatri og den psykosociale indsats i kommunerne.

Det fremgår af Psykiatriplan 2015-2020, at Region Nordjylland ønsker at styrke psykiatrien ved blandt andet at øge fokus på stærk faglighed via specialiseret indsats, let adgang til indsatserne samt øget fokus på forebyggelse og reduktion i anvendelsen af tvang i psykiatrien.

Sundhedsstyrelsen finder alt i alt planens intentioner positive herunder også, at regionen vil styrke indsatsen inden for forebyggelse og reduktion i anvendelsen af tvang i psykiatrien.

Sundhedsstyrelsen finder dog, at planen med fordel kunne give en nærmere beskrivelse af den rehabiliterende indsats for borgere med psykiske lidelser.

Samling og specialisering af behandling

Sundhedsstyrelsen forstår psykiatriplanen således, at Region Nordjylland arbejder med en øget specialisering, herunder en samling af funktioner for voksne med henblik på øget kvalitet samt mere sammenhængende patientforløb. Sundhedsstyrelsen har ingen væsentlige bemærkninger hertil.

24. april 2015

Sagsnr. 4-1011-6/1/

Reference MLKM

T +45 72 22 76 56

E syb@sst.dk

Sundhedsstyrelsen bemærker, at regionen har fokus på at sikre hensigtsmæssige patientforløb herunder løsninger og indsatser, der sikrer nærhed. Styrelsen finder dette meget væsentligt.

Sundhedsstyrelsen forstår psykiatriplanen således, at regionen planlægger at nedlægge det nuværende sengeafsnit i Thisted med henblik på, at borgerne i stedet tilbydes specialiseret behandling på Brønderslev Psykiatriske Sygehus.

Dertil påtænker regionen, at sengeafsnit N7 på Frederikshavns Psykiatriske Hospital inddrages i den samlede specialisering i Klinik Nord, så afsnittet i Frederikshavn får en sygdomsspecifik målgruppe frem for at dække et geografisk område.

Den faglige udvikling har synliggjort behovet for specialisering af såvel behandling af hyppigt forekommende psykiatriske sygdomme med komplicerede forløb som mere sjældne psykiske sygdomme.

Sundhedsstyrelsen finder, at der bør være fokus på at sikre en tilstrækkelig sengekapa- citet, således at de patienter, der har behov for indlæggelse, har mulighed her- for. Styrelsen skal i den anledning bemærke, at tærsklen for indlæggelse ikke bør sættes for højt eller tærsklen for udskrivelse for lavt. Patienten skal hurtigt og let kunne indlægges, hvis der er behov for det, og skal samtidig kunne være indlagt så længe, som der er behov, og med mulighed for gradvis udslusning. Omvendt skal patienter, som ikke længere har behov for indlæggelse, hurtigt kunne udsluses til relevante og velegnede opfølgende tilbud.

I forhold til det ambulante område bemærker Sundhedsstyrelsen, at Region Nord- jylland planlægger at samle og specialisere den ambulante aktivitet i Klinik Nord. Sundhedsstyrelsen forstår forslaget således, at ambulatorierne i Brønderslev, Frede- rikshavn og Hjørring samles under ét fælles ambulatorium i Hjørring mens optage- området til ambulatoriet i Thisted udvides for patienter for den vestlige del af Jammerbugt Kommune. Dertil nedlægges fem ambulante træffesteder med henblik på at samle den faglige ekspertise.

Sundhedsstyrelsen skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at styrelsen i rappor- ten 'Den akutte indsats i psykiatrien' og i 'National strategi for Psykiatri' har un- derstreget behovet for lettilgængelighed til ambulante akutte og/eller subakutte psy- kiatriske tilbud, der kan sikre patienterne let adgang til støtte og opbakning i akutte situationer - også uden for dagtid.

Sundhedsstyrelsen finder det relevant, at der med planperioden vil blive arbejdet på at udbygge regionens subakutte tilbud med henblik på at imødekomme behovet for hurtig ambulante opfølgning. Styrelsen har på nuværende tidspunkt ikke kommenta- rer hertil.

Sundhedsstyrelsen bemærker at Region Nordjylland har særligt fokus på følgende målgrupper: Ældre psykiatri, børne- og ungdomspsykiatri og retspsykiatri. Styrel- sen har ikke nogen konkrete bemærkninger hertil.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at regionen anfører, at der er god erfaring med bru- gerstyrede senge, hvorfor projektet muligvis udvides.

Samarbejde mellem somatik og psykiatri

Sundhedsstyrelsen finder det positivt, at Region Nordjylland følger Sundhedssty- relsens anbefalinger i 'Den akutte indsats i psykiatrien – planlægningsgrundlag for

det regionale sundhedsvæsen' 2009 ved at etablere en fælles akutmodtagelse for både somatiske og psykiatriske patienter på det nye hospital.

Sundhedsstyrelsen bemærker, at man ved indretning af akutmodtagelserne skal have et særligt fokus, da patienter med akut opstået psykisk lidelse oftest har stort behov for ro og overskuelighed, hvilket kan sikres fx gennem særlige vente- og samtalerum.

Det er vigtigt, at den akutte psykiatriske indsats og det akutte beredskab i somatikken også reelt koordineres så den fælles akutmodtagelse faktisk udnyttes til øget samarbejde om akutte patienter med såvel somatiske som psykiatriske problemstillinger, fx patienter med komorbiditet af forskellig karakter, delir, afrusningsbehov, demens, spiseforstyrrelser eller afgiftning af patienter, der har forsøgt selvmord.

Sundhedsstyrelsen har i tidligere rådgivning vedr. planlægning af den regionale psykiatri i Region Nordjylland fremhævet behovet for tæt samarbejde mellem somatik og psykiatri med henblik på at medvirke til et øget fokus på somatisk sygdom og risikofaktorer i psykiatrien.

Det er kendt, at nogle patienter med psykiske lidelser også har somatiske problemer, som der er behov for at få varetaget kvalificeret. Sundhedsstyrelsen finder det derfor relevant, at der med planforslaget er fokus på samarbejdet mellem psykiatri og somatik i form af etableringen af Ambulatorium for Liaisonpsykiatri, herunder en vurdering af muligheden for udbredelse af en liaisonspsykiatrisk indsats i hele regionen.

Den aktuelle sundhedsaftale mellem Region Nordjylland og kommunerne i regionen har fokus på ligestilling mellem psykiatri og somatik og på, at mange borgere har både somatiske og psykiske lidelser. Sundhedsstyrelsen finder, at der hensigtsmæssigt kan lægges et større fokus på implementering af psykiatriens regionale initiativer i sundhedsaftalen i psykiatrien.

Planen kunne med fordel give en nærmere beskrivelse af, hvordan regionen vil sikre en forbedret sammenhæng mellem psykiatrien og somatikken for de borgere, som har både somatiske og psykiske lidelser.

Børne- og ungdomspsykiatrien

Sundhedsstyrelsen skal bemærke, at 'Visitationsretningslinje for udredning og behandling af børn og unge med erhvervet hjerneskade og samtidig psykisk lidelse' offentliggøres foråret 2015.

Tværsektorielt samarbejde

Sundhedsstyrelsen finder det positivt, at Region Nordjylland arbejder med modeller for 'Shared Care' til sikring af samarbejde med almene praksis.

Sundhedsstyrelsen henleder i forbindelse med arbejdet med integrerede patientforløb opmærksomheden på Satspuljeprojektet *Integrerede forløb for sindslidende*, som er evalueret af Det Nationale Forskningscenter for Velfærd SFI. Projektet omhandler forløb for mennesker med psykiske lidelser - et forpligtende samarbejde mellem almen praksis, den regionale psykiatri og bosteder for denne målgruppe. Erfaringer fra projektet peger på et stort behov for forpligtende samarbejde på tværs af sektorer og lovgivninger i forhold til at skabe sammenhængende forløb for disse personer. Samtidig har projektet vist gode erfaringer, når ledelserne forpligter sig på dette samarbejde.

Styrelsen står naturligvis til rådighed for nærmere drøftelse og rådgivning af regionen i forlængelse af ovenstående.

Med venlig hilsen,

Søren Brostrøm
Enhedschef
Sygehuse og Beredskab